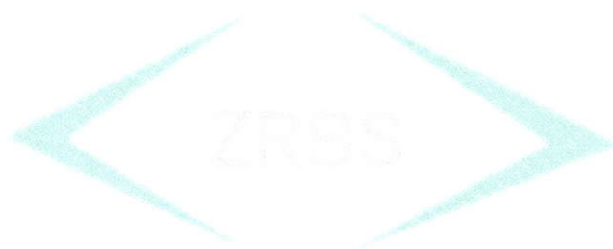

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY
z poszerzonego badania jakości aktywów
Banku Spółdzielczego
w Grybowie

Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu
ul. Mielżyńskiego 20, 61-725 Poznań
Podmiot uprawniony
do badania sprawozdań finansowych nr 1671

- Poznań, 2016 rok -

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE

I. WSTĘP

Niniejszy raport został sporządzony w związku z przeprowadzonym poszerzonym badaniem sprawozdania finansowego za 2015 rok **Banku Spółdzielczego w Grybowie** i stanowi uzupełnienie raportu z badania sprawozdania finansowego Banku za 2015 rok. Z uwagi na fakt nie zamieszczenia stosownych wniosków w raporcie z badania zasadniczego dotyczących poszerzonego badania prezentujemy je w tym raporcie.

Raport uzupełniający powinien być odczytywany łącznie z wydaną wcześniej opinią i raportem z badania sprawozdania finansowego oraz sprawozdaniem biegłego rewidenta z usługi atestacyjnej dotyczącej oceny wybranych elementów systemu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Celem przeprowadzonego poszerzonego badania za 2015 rok było wyrażenie pisemnej opinii wraz z niniejszym raportem o tym, czy sprawozdanie finansowe jest zgodne z zastosowanymi zasadami (polityką) rachunkowości, czy rzetelnie i jasno przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Jednostki oraz czy zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz wyrażenie oceny na temat wybranych elementów systemu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Przedmiotem usługi dodatkowej było poszerzone badanie aktywów.

Raport uzupełniający wyraża ogólną ocenę na temat jakości aktywów, a w szczególności należności Banku jako elementu majątku obciążonego największym ryzykiem.

Opracowany został przez biegłego rewidenta z informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym za okres od 01 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku według stanu na dzień zakończenia badania i wynika z dowodów badania zebranych w toku badania przeprowadzonego zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej nr 1 i 3, wydanymi przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów oraz zawodowego osądu biegłego rewidenta.

Zgodnie z obowiązującymi Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej wydanymi przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów oraz postanowieniami art. 65 ust. 5 ustawy o rachunkowości, nie jest celowe powtarzanie w raporcie danych liczbowych i informacji słownych zawartych w poddanym badaniu sprawozdaniu finansowym, a w szczególności w dodatkowych informacjach i objaśnieniach.

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE

Z tego też względu niniejszy raport uzupełniający powinien być czytany wraz z opinią i raportem niezależnego kluczowego biegłego rewidenta oraz kompletnym sprawozdaniem finansowym i sprawozdaniem z działalności Jednostki.

II. DANE IDENTYFIKUJĄCE PODMIOT UPRAWNIONY I KLUCZOWEGO BIEGŁEGO REWIDENTA PRZEPROWADZAJĄCEGO w IMIENIU TEGO PODMIOTU BADANIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO BANKU

Badanie przeprowadzone zostało przez kluczowego biegłego rewidenta **Wiktoria Dudek** nr w rejestrze 714, współpracującego ze Związkiem Rewizyjnym Banków Spółdzielczych w Poznaniu, ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań – podmiotem uprawnionym do badania nr 1671.

Podstawę badania stanowiła umowa o badanie poszerzonego sprawozdania finansowego nr 65/AO/2016 z dnia 18.02.2016r. z późn. aneksem zawarta pomiędzy Bankiem Spółdzielczym w Grybowie, a Związkiem Rewizyjnym Banków Spółdzielczych w Poznaniu.

Badanie przeprowadzono w siedzibie Banku Spółdzielczego w dniach od 07.12.2015r. do 09.12.2015r., od 14.12.2015r. do 16.12.2015r., od 21.03.2016r. do 23.03.2016r., od 29.03.2016r. do 07.04.2016r. oraz w siedzibie audytora do dnia 30.06.2016r.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego oraz biegły rewident i zespół badający oświadczają, że spełniają wymogi, określone w art. 56 ust. 1 – 5 Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym dotyczące bezstronności i niezależności od badanej jednostki.

III. PODSTAWY PRAWNE PRZEPROWADZANIA BADANIA

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

1. rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości,
2. Krajowych Standardów Rewizji Finansowej nr 1 i 3, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce, w szczególności do Krajowego Standardu Rewizji Finansowej nr 3000 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 (IAASB).

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE

Powyższe standardy wymagały zaplanowania i przeprowadzenia badania tak, aby uzyskać racjonalną pewność, co do prawidłowości prezentacji należności i uzyskania podstawy wystarczającej do wyrażenia wniosków o tej części aktywów.

Za informacje finansowe podlegające ocenie odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Zarząd zaprezentował aktywa w sprawozdaniu finansowym na dzień 31.12.2015r. Naszym zadaniem było wyrażenie opinii czy aktywa nie generują podwyższonego ryzyka dla Banku. Prace polegały na porównaniu danych finansowych z dokumentacją źródłową i dowodami będącymi podstawą dokonanych zapisów księgowych.

IV. INFORMACJE o SPRAWOZDANIU FINANSOWYM za ROK 2014

Sprawozdanie finansowe za rok poprzedni zostało zbadane przez kluczowego biegłego rewidenta Wiktoria Dudek nr w rejestrze 714, współpracującego ze Związkiem Rewizyjnym Banków Spółdzielczych w Poznaniu – podmiotem uprawnionym do badania nr 1671. Wydana opinia nie zawierała zastrzeżeń.

V. INFORMACJE o PRZYJĘTEJ METODYCE BADANIA

Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z:

- Ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 330 z późn. zmianami),
- Ustawą o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym dotyczących bezstronności i niezależności od badanej jednostki,
- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce, w szczególności do Krajowego Standardu Rewizji Finansowej 3000 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 (IAASB).

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE

VI. ANALIZA STRUKTURY - AKTYWÓW

Poniżej prezentowane są wielkości bezwzględne charakteryzujące sytuację majątkową i finansową Banku za rok obrotowy.

Lp	Pozycja	31.12.2015	Struktura
		[tys. zł]	[%]
1	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 883,3	1,82%
2	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	0,0	x
3	Należności od sektora finansowego	22 950,1	10,74%
4	Należności od sektora niefinansowego	67 619,2	31,65%
5	Należności od sektora budżetowego	22 202,2	10,39%
6	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,0	x
7	Dłużne papiery wartościowe	89 010,3	41,66%
8	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	0,0	x
9	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	0,0	x
10	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,0	x
11	Udziały lub akcje w innych jednostkach	919,8	0,43%
12	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	0,0	x
13	Wartości niematerialne i prawne	171,3	0,08%
14	Rzeczowe aktywa trwałe	5 304,5	2,48%
15	Inne aktywa	1 048,9	0,49%
16	Rozliczenia międzyokresowe	534,8	0,25%
RAZEM AKTYWA		213 644,4	100,00%

Z uwagi na zaprezentowaną strukturę aktywów ocenie poszerzonej podlegały należności od sektora niefinansowego. Stosunkowy duży udział dłużnych papierów wartościowych w aktywach banku, z uwagi na ich niskie ryzyko inwestycji nie podlegał szczegółowej ocenie w raporcie dodatkowym. Główne pozycje stanowiły bony NBP oraz obligacje BPS S.A. Trwała utrata ich wartości może nastąpić w przypadku braku wypłacalności banku lub emitenta. Zdaniem biegłego rewidenta nie generują podwyższonego ryzyka utraty wartości.

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE

VII. POZIOM ISTOTNOŚCI

Biegły rewident bazując na zawodowym osądzie dokonał wyboru kryteriów dla ustalenia poziomu istotności. Wyliczona istotność ogólna dotyczy całego sprawozdania finansowego. Za podstawę wyznaczenia istotności ogólnej przyjęto wartość sumy bilansowej. Istotność cząstkową wyznaczono metodą statystyczno-matematyczną.

VIII. W TRAKCIE POSZERZONEGO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO DOKONANO:

1. BADANIE DUŻYCH EKSPOZYCJI

W ramach poszerzonego badania sprawozdania finansowego badaniem objęto duże ekspozycje w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012. Próbę do badania wyznaczono w oparciu o analizę danych zamieszczonych w obowiązkowym sprawozdaniu LE, sporządzonym przez Bank.

Lp.	Struktura badanej próby	Całkowita wartość
1.	Duże ekspozycje (wykazane w sprawozdaniu obowiązkowym LE), w tym:	22 425 686,23 zł
	sektor niefinansowy	224 797,90 zł
	sektor budżetowy	22 200 888,33 zł

Wniosek:

Na podstawie przeprowadzonych procedur nie stwierdziliśmy niczego, co wskazywałoby, iż wartość dużych koncentracji w badanym okresie nie była poprawnie ustalana.

2. BADANIE ZAANGAŻOWANIA, ZGODNIE z art. 79A i 71 USTAWY PRAWO BANKOWE

Próbe badania w niniejszym zakresie stanowiły ekspozycje względem osób, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe. Badaniem objęto największe ekspozycje względem osób wewnętrznych, przy czym próba stanowiła nie mniej niż 5% wartości portfela.

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE

Wniosek:

Przeprowadzone procedury potwierdziły realność zaangażowania z tytułu ekspozycji, określonych w art. 79a oraz 71 ustawy Prawo bankowe. Powyższe zaangażowania w badanym okresie były poprawnie analizowane i przestrzegane.

3. BADANIE ZAANGAŻOWANIA, z tytułu EKSPOZYCJI UDZIELONYCH OSOBOM FIZYCZNYM

Badaniu podlegały ekspozycje kredytowe wobec osób fizycznych z wyszczególnieniem portfela detalicznych ekspozycji kredytowych. Próba w tym zakresie została określona w oparciu o dane pochodzące z systemu finansowo-księgowego. Badaniem objęto nie mniej niż 5% wartości portfela z uwzględnieniem portfela detalicznych ekspozycji kredytowych.

Wniosek:

Na podstawie przeprowadzonych procedur nie stwierdziliśmy niczego, co w istotny sposób naruszałoby przepisy prawa oraz procedury wewnętrzne Banku, normujące przebieg procesu udzielania kredytów osobom fizycznym.

4. BADANIE ZAANGAŻOWANIA z tytułu EKSPOZYCJI KREDYTOWYCH UDZIELONYCH
za POŚREDNICTWEM FIRM POŚREDNICZĄCYCH

Badaniem objęto zaangażowania z tytułu ekspozycji kredytowych udzielonych za pośrednictwem firm pośredniczących. Próba badania określona została w oparciu o dane finansowo-księgowe, dotyczące zaangażowania w tego typu ekspozycje. Wartość badanych ekspozycji stanowiła nie mniej niż 25% obligu ekspozycji udzielanych za pośrednictwem firm pośredniczących.

Wniosek:

Bank nie udziela kredytów za pośrednictwem firm pośredniczących.

5. BADANIE PORTFELA KREDYTOWEGO objętego PROCESEM RESTRUKTURYZACJI,
WINDYKACJI, w tym: PORTFELA KREDYTÓW, dla KTÓRYCH BANK UMNIEJSZA PODSTAWĘ
TWORZENIA REZERW

W ramach badania portfela kredytowego badaniu poddano ekspozycje kredytowe objęte restrukturyzacją oraz windykacją, z wyszczególnieniem ekspozycji dla których bank umniejsza podstawę tworzenia rezerw. Próba w niniejszym obszarze była nie mniejsza niż 50% portfela objętego windykacją i restrukturyzacją.

**RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE**

Wniosek:

Na podstawie przeprowadzonych procedur nie stwierdziliśmy niczego, co wskazywałoby, na zaniechanie lub nie podejmowanie działań przez Bank, celem odzyskania należności z tytułu niespłaconych kredytów.

6. BADANIE NALEŻNOŚCI od SEKTORA NIEFINANSOWEGO pod kątem PRZETERMINOWANIA oraz TWORZENIA REZERW

Lp	Klasyfikacja należności	Okres bieżący	Okres poprzedni
1	2	3	4
1.	Należności normalne	66 278 647,00	63 277 296,97
2.	Należności pod obserwacją	105 412,00	170 996,88
3.	Należności poniżej standardu	1 477 660,82	1 429 813,11
4.	Należności wątpliwe	45 719,78	82 280,07
5.	Należności stracone	1 926 953,92	1 990 109,52
6.	RAZEM NALEŻNOŚCI	69 834 393,52	66 950 496,55
7.	Nierozliczone prowizje	1 119 302,29	951 606,87
8.	RAZEM (poz.6 – poz.7)	68 715 091,23	65 998 889,68
9.	Odsetki zapadłe niespłacone	1 165 749,90	1 018 133,09
10.	Odsetki niezapadłe	62 920,91	71 453,86
11.	OGÓŁEM NALEŻNOŚCI	69 943 762,04	67 088 476,63
12.	Utworzone rezerwy celowe	2 324 536,16	2 275 270,51
13.	OGÓŁEM NALEŻNOŚCI NETTO	67 619 225,88	64 813 206,12

Wniosek:

Na podstawie przeprowadzonych procedur nie stwierdzamy, że w badanym okresie klasyfikacja należności do odpowiednich kategorii była niewłaściwa.

W badanej próbie nie stwierdzamy, iż poziom tworzenia rezerw celowych nie był w badanym okresie zgodny z przepisami prawa obowiązującymi Bank.

**RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE**

7. BADANIE NALEŻNOŚCI od SEKTORA BUDŻETOWEGO

Lp	Klasyfikacja należności	Okres bieżący	Okres poprzedni
1	2	3	4
1.	Należności normalne	22 206 838,00	15 565 550,00
2.	Należności pod obserwacją	0,00	0,00
3.	Należności poniżej standardu	0,00	0,00
4.	Należności wątpliwe	0,00	0,00
5.	Należności stracone	0,00	0,00
6.	RAZEM	22 206 838,00	15 565 550,00
7.	Nierozliczone prowizje	5 989,12	6 034,97
8.	RAZEM (poz.6 – poz.7)	22 200 848,88	15 559 515,03
9.	Odsetki zapadłe niespłacone	0,00	0,00
10.	Odsetki niezapadłe	1 389,66	3 039,24
11.	RAZEM NALEŻNOŚCI NETTO	22 202 238,54	15 562 554,27

Wniosek:

Na podstawie przeprowadzonych procedur nie stwierdziliśmy niczego, co wskazywałoby, iż Bank dokonuje nieprawidłowej klasyfikacji ekspozycji kredytowych pod względem terminowości spłat lub sytuacji ekonomicznej klientów.

8. BADANIE DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Lp.	Emitent	Rodzaj papieru wartościowego	Okres bieżący		Okres poprzedni	
			nominalna	bilansowa	nominalna	bilansowa
1	2	3	4	5	6	7
1.	Banki	bony pieniężne obligacje	88 900 000,00	89 010 357,05	16 000 000,00	15 999 156,00
2.	Budżet Państwa i budżety terenowe	x	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Pozostałe	x	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	RAZEM		88 900 000,00	89 010 357,05	16 000 000,00	15 999 156,00

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY z POSZERZONEGO BADANIA JAKOŚCI AKTYWÓW
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w GRYBOWIE

Wniosek:

Na podstawie testów nie stwierdzamy w badanym okresie, iż Bank nie stosował oceny wiarygodności podmiotów, nie uwzględniał zdarzeń, które wpływają na ocenę inwestycji i jej rentowności.

9. OCENA POZOSTAŁYCH SKŁADNIKÓW AKTYWÓW

W badanym okresie Bank nie dokonywał znaczącej aktualizacji pozostałych aktywów, w szczególności akcji, rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i prawnych, aktywów do zbycia i nie zabezpieczał ich utraty wartości rezerwą na deprecjację. Biegły rewident nie stwierdził przesłanek utraty wartości tych aktywów.

IX. INFORMACJE KOŃCOWE

Raport uzupełniający z poszerzonego badania jakości aktywów podlega ochronie Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych i nie może być: kopiowany, modyfikowany, przetwarzany ani wykorzystywany w żadnej innej formie poza sytuacjami wynikającymi z umowy.

Zgodnie z pkt 77 a i c KSRF nr 1 informacje w przedmiocie poszerzonego raportu zawierał raport standardowy z badania sprawozdania finansowego.

Niniejszy raport uzupełniający zawiera 10 stron i został sporządzony w 4 egzemplarzach, z tego 1 egzemplarz otrzymuje Związek Rewizyjny.

**ZWIĄZEK REWIZYJNY
BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH w POZNANIU**

ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań

Podmiot uprawniony

do badania sprawozdań finansowych Nr 1671

Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 714

Wiktorja Dudek

Wiceprezes Zarządu
Biegły rewident
Nr w rejestrze 12064

Przemysław Gabrusewicz

Poznań, dnia 11 lipca 2016 roku